

Savonlinnan työssäkäyntialueen kuntien valmistautuminen TE2024-muutokseen

KH 18.04.2023 § 92
385/14.00.01/2023

Eduskunta hyväksyi 1.3.23 julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtämisen kunnille 1.1.2025 alkaen. Uudistuksella tavoitellaan työllisyyden lisäämistä tuomalla palvelut osaksi kunnan elinvoimatehtävää. Tehtävien järjestymiseksi kunnille siirtyy yleiskatteellista valtionosuutta sekä henkilöstöä TE-toimistoista sekä KEHA- ja ELY-keskuksista. Lakiin sisältyy kuntien omarahoittaman työttömyysturvan muuttaminen nykyistä kannustavammaksi.

Lain mukaisesti kunnat voivat järjestää palvelut itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle vastuukuntamallilla tai kuntayhtymälle (Kuntalaki 8 §). Kunnat, joissa työvoima ylittää 20 000 henkilöä, voivat järjestää palvelut itse. Mikäli kunnan työvoima alittaa 20 000 henkilöä, kunnan tulee perustaa yhden tai useamman kunnan sisältävä työllisyysalue. Lain mukaan työllisyysalueen tulee olla maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue sekä siihen tulee lähtökohtaisesti sisällyttää alueen keskuskaupunki. Työvoimapalvelualueen järjestämisvastuu voidaan myöntää poikkeusluvalla alle 20 000 työvoimapohjan omaavalle alueelle.

Savonlinnan seudun työssäkäyntialueella, joka kattaa Savonlinnan, Enonkosken, Sulkavan, Rantasalmen ja Parikkalan työvoima oli vuonna 2020 yhteensä 18 438 henkilöä. Ilman Parikkalaa kuntayhdistelmän työvoiman määrä oli 16 637 henkilöä. Työvoimapohja ei siis kata lain määrittämää kriteeriä, mutta poikkeusluvan hakeminen on mahdollista. Lainsäädännön mukaan poikkeusluvan perusteena voi olla se, että kaksi työssäkäyntialuetta jouduttaisiin yhdistämään yhteen työllisyysalueeseen. Lisäksi poikkeuslupaa voi perustella pitkillä välimatkoilla ja saaristoisuudella. Koska Savonlinnan seutu täyttää poikkeusluvan ehdot selkeästi näiden kahden kriteerin osalta ja työvoiman määrä on suhteellisen lähelle lainsäädännön alarajaa 20 000, on perusteltua hakea poikkeuslupaa alueen omalle työssäkäyntialueelle.

Aluetta yhdistää työssäkäynnin lisäksi Samiedun omistajuus, mikä mahdollistaa toisen asteen koulutuspalvelun tuomisen tiiviiksi osaksi lakisääteistä työllisyys- ja yrityspalvelua sekä Samiedun hyödyntämisen kuntien sidosyksikkönä palvelutuotannossa.

Vaihtoehtoisina, edellä mainittua laajempina järjestämisvastuumalleina, Savonlinnan seudun kannalta olisi Etelä-Savon kattava kuntayhtymä tai vastuukuntamalli, jossa Mikkeli olisi todennäköisimmin vastuukuntana. Tässä mallissa jouduttaisiin yhdistämään Mikkelin työssäkäyntialue ja Savonlinnan työssäkäyntialue yhteiseen työllisyysalueeseen. Tämä ei olisi tarkoituksenmukaista. Tarvittava yhteistyö voidaan varmistaa kevyemmällä rakenteilla kuin yhteisellä työllisyysalueella, joka olisi järjestämisvastuussa koko kunnille siirtyvistä työllisyys- ja yrityspalveluista.

Työ- ja elinkeinoministeriön esittämän aikataulun mukaisesti kuntien tulee hakea poikkeuslupaa 31.10.2023 mennessä. Poikkeuslupahakemukseen tulee liittää suunnitelma työvoimapalvelualueen palveluiden järjestämisestä sekä resursseista. Käsittelyaikataulun takia kuntien on tarpeen aloittaa valmistelu välittömästi sekä työvoimapalvelualueen valmisteluun että muuhun TE2024-uudistuksen valmistelutyöhön liittyen.

Alustavan suunnitelman mukaan Savonlinnan työssäkäyntialueen poikkeuslupahakemuksen valmistelusta ja prosessista sekä suunnitelma jatkotyöskentelyyn:

-Poikkeuslupahakemus ja -suunnitelma palveluiden toteuttamisesta TE24-uudistuksessa sekä vastuukuntasopimuksen luonnos valmistellaan virkamiestyönä 15.6.23 mennessä. Kunnilta pyydetään edustus valmisteluryhmään. Kuntajohdosta koostuvalle ohjausryhmälle esitellään valmistelun tilanne säännöllisesti valmisteluvaiheessa.

- Luottamushenkilöinfo järjestetään 4.4.23 klo 17–19 Teams-yhteydellä. Infon pitää työllisyyskonsultti Heikki Vento. Iltakoulu järjestetään tarvittaessa kesäkuussa.

- Poikkeuslupahakemus ja -suunnitelma sekä luonnos vastuukuntasopimuksesta siirtyvät virkamiesvalmistelusta kuntien päätöksentekoeleimiin kesä-elokuussa 2023. Valtuustotason päätökset tulee olla 30.9.2023 mennessä. Savonlinnan kaupungin vastuuvastuuvalmistelija kokoaa hakemuksen ja päätökset lähettäväksi valtioneuvostolle lokakuussa 2023.

Savonlinnan kaupunginhallitus on 30.3.2023 (§ 106) käsitellyt asiaa ja kaupunginhallitus pyytää Savonlinnan työssäkäyntialueen kunnilta Enonkoski, Rantasalmi ja Sulkava päätöstä seuraaviin asioihin:

1. Päätöstä siitä, että Savonlinnan kaupunki valtuutetaan valmistelemaan ja hakemaan poikkeuslupaa Savonlinnan seudun työvoimapalvelualueelle; ja
2. Nimeämään kunnasta yhteyshenkilön viranhaltijoiden valmistelutyön projektiryhmään sekä ohjausryhmään kunnanjohtoon edustajat.

Savonlinnan kaupunginhallitus esittää, että myös Parikkalan kunnalle annetaan mahdollisuus tulla mukaan valmistelutyöhön.

Oheismateriaalina Savonlinnan kaupunginhallituksen 30.3.2023 (§ 106) pöytäkirjaote ja Alustava suunnitelma Savonlinnan työssäkäyntialueen poikkeuslupahakemuksen valmistelusta

Valmistelija	Kunnanjohtaja Minna Laurio
Esittelijä	Kunnanjohtaja Minna Laurio
Päätösehdotus	Enonkosken kunnanhallitus päättää 1. että Savonlinnan kaupunki valtuutetaan valmistelemaan ja hakemaan poikkeuslupaa Savonlinnan seudun työvoimapalvelualueelle ja 2. kunnan yhteyshenkilönä valmistelutyön projektiryhmään nimetään työsuunnittelija Petri Poraharju ja ohjausryhmään kunnanjohtoon edustajaksi kunnanjohtaja Minna Laurio.
Päätös	Esitys hyväksyttiin.